۱ معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.
۱) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند
۲) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.
۳) هرکسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من

۲ بیت «راستی خاتم فیروزه بواسحاقی خوش درخشید / ولی دولت مستعجل بود»، چه مفهوم مشترکی با نوشته‌ی زیر دارد؟
«آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد که چند صباحی تا حبشه و قلب آفریقا نیز پیش راند اما همه می‌دانیم که دولت مستعجل بود.»

۳ عبارت زیر، یادآور کدام مثَل است؟
از بیم عقرب جرّاره‌ی دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه‌ی حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.

۴ در جمله‌ی مرکّب زیر، جمله‌ی هسته (پایه) و جمله‌ی وابسته (پیرو) را مشخّص کنید.
«من بعد از خواندن این مطلب متوجّه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است.»

۵ هریک از ابیات زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟
الف) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بِدَر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
ب) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ و کجا بود؟ و کی اش نام نهادند؟

۶ نمودار پیکانی گروه اسمی «دو تخته فرش» را رسم نمایید.

۷ هریک از بیت‌های ستون اول با کدام مفهوم در ستون دوم متناسب است؟ (یک مفهوم اضافی است)

	ستون اول (بیت‌ها)	ستون دوم (مفاهیم)
۱	از دست و زبان که برآید / کز عهده شکرش به درآید	ناپایداری قدرت
۲	من که هر آن‌چه داشتم اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو	دشواری راه عشق
۳	خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحزن است	بیگانه‌ستیزی
۴	کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود و کجا بود و کی‌اش نام نهادند	از جان‌گذشتگی عاشق
		ناتوانی در سپاس‌گزاری از خداوند

۸ مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید.
* راستی خاتم فیروزه‌ی بواسحاقی / خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود
* کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟

۹ در نوشته‌ی زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر «نوع» آن مشخص کنید.
«رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوارهای قطور و باروهای دودخورده‌ی آن به زبان حال بازگو می‌کند که ...»

۱۰ با توجه به جمله‌ی زیر:
«نامه‌ی برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی!»
الف) چرا نویسنده با خواندن نامه‌ی برادر خود، داستان تاریخی امیر سامانی را به یاد می‌آورد
ب) اشاره به شعر و چنگ رودکی، بیانگر کدام ویژگی «شعر» است؟

۱۱ با توجّه به متن درس، «دولت مستعجل» یادآور کدام بیت از حفاظ است؟ دریافت خود را از آن بنویسید.

۱۲ مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟
چه خوش گفته‌اند که «امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوءِهاضمه می‌میرند.»

۱۳ عبارت زیر، یادآور کدام مَثَل است؟
از بیم عقرب جرّاره‌ی دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه‌ی حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.

۱۴ پنج گروه کلمه‌ی مهمّ املایی از متن درس بیابید و بنویسید.

۱۵ واژه‌ی «طاق» در هر بیت، به چه معناست؟
الف) طاق‌پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف / بر نَمَط عشق اگر پای نهی طاق نه (خاقانی)
ب) نهاده به طاق اندرون تختِ زر / نشانده به هر پایه‌ای در گهر (فردوسی)
پ) چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است / چون روی پری‌رویان با رنگ و نگار است (منوچهری)

۱۶ معنی و مفهوم عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.

۱۷ در گروه کلمه‌های زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد، شکل درست هر یک را بنویسید.
«استیصال و درماندگی - سوءهاضمه - مسطور و پوشیده - اجین و آمیخته - مأوا و پناهگاه»

۱۸ وابسته‌ی وابسته را در جمله‌ی زیر بیابید، نام آن را بنویسید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.
«آرزوی همه مردم این است که فرزندانی موفّق و دانا تربیت کنند.»

۱۹ یک وابسته‌ی وابسته را در جمله‌ی زیر پیدا کنید، نوع آن را بنویسید.
«بوی نان‌های تنوری و دود خارهای معطّر هوای ده را پر کرده بود.»

۲۰ دو واژه‌ی «تخته» در عبارت‌های زیر از نظر دستوری چه تفاوتی با یک‌دیگر دارند؟
الف) یک تخته فرش ب) بهترین تخته‌ی کلاس

۲۱ برای واژه‌ی «توپ» نمودار پیکانی گروه ممیّزدار را رسم کنید.

۲۲ در عبارت «دو جلد دیوان شعر خریدم»، ممیز کدام است؟

۲۳ در جمله‌ی «مریم یک دست لباس سبز پشمی خرید.»، ممیز و صفتِ صفت را مشخص کنید.

۲۴ در جمله‌ی «دلاوران این سرزمین شجاعانه مبارزه کردند تا نیاز به هم بستگی را به دیگران بیاموزند.»
الف) «متمم اسم» کدام کلمه است؟
ب) کدام واژه «صفت مشترک با قید» است؟
ج) «وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نوع آن را بنویسید برای آن نمودار پیکانی رسم کنید.

۲۵ نمودار گروه اسمی مقابل را رسم کنید. «پنج توپ پارچه»

۲۶ در جمله‌ی زیر یک «قید صفت» و یک «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» مشخص کنید.
«یک بیت شعر زیبا، تأثیری فوق‌العاده شگرف در روحیه‌ی افراد جامعه دارد.»

۲۷ برای ترکیب «لبه‌ی دیوار باغ» نمودار رسم کنید.

با توجه به عبارت زیر به دو سؤال بعد پاسخ دهید.
«روستای ما کلاس ششم ابتدایی نداشت. ناچار می‌بایست ده فرسخ راه را می‌پیمودم، به شهر می‌رفتم.»

۲۸ هسته‌ی گروه اسمی مشخص شده در عبارت بالا چیست؟ نام وابسته‌های آن را بنویسید.

۲۹ در عبارت فوق «ممیّز» کدام است؟

۳۰ در گروه اسمی زیر، کدام واژه «صفتِ مضاف‌الیه» است؟ نمودار این گروه اسمی را رسم کنید.
«دیوارِ این باغ»

۳۱ دو جمله مثال بزنید که در آن‌ها واژه‌های «کتاب» و «کاغذ» مضافٌ‌الیهِ مضافٌ‌الیه قرار گیرند.

۱) ۱) این ظلم حاکم را هم‌چون خانه‌ای ویران کن؛ زیرا باید ظلم را از پایه و اساس از بین برد. (ص ۳۵)
۲) روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجّه داشتند و از آن حساب می‌بردند و اطاعت می‌کردند. (ص ۶۲)
۳) هر کسی از دیدگاه خودش با عارف همراه می‌شود و حال درون او را درک نمی‌کند. (ص ۴۶)

۲) زودگذر و ناپایدار بودن قدرت (ص ۶۲)

۳) از چاله به چاه افتادن، از بد به بدتر پناه بردن یا هر ضرب‌المثل معادل و درست دیگر (ص ۶۲)

۴) جمله‌ی هسته: من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم.
جمله‌ی وابسته: دنیا عجیب فراموشکار است. (ص ۶۳)

۵) الف) وطن‌پرستی یا جان‌فشانی در راه وطن (ص ۲۹)
ب) ناپایداری قدرت (ص ۶۲)

۶) دو تخته فرش

۷) ۱) ناتوانی در سپاسگزاری از خداوند (ص ۱۲)
۲) از جان‌گذشتگی عاشق (ص ۵۶)
۳) بیگانه‌ستیزی (ص ۲۶)
۴) ناپایداری قدرت (ص ۶۲)

۸) ناپایداری قدرت (ص ۶۸)

۹) بدل: پایتخت ایتالیا (ص ۶۲)
معطوف: باروهای دودخورده

۱۰) الف) نامه برادر مانند شعر رودکی شوق رفتن به وطن را ایجاد کرده است.
ب) همراه بودن شعر و موسیقی و برانگیختن عواطف و احساسات

۱۱) راستی خاتم فیروزه بواسحاقی / خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود

۱۲) عدم استفاده درست از قدرت و فرصت

۱۳) از چاله به چاه افتادن

۱۴)

۱۵) الف) یکتا و بی‌همتا
ب) ایوان و مجازاً عمارت
پ) حالت خمیدگی و گنبدی شکل بودن

۱۶) روزگاری همه مردم یا کشورها به روم توجه داشتند ۰/۲۵ و از آن حساب می‌بردند (از قدرتش می‌ترسیدند)، ۰/۲۵، ص ۶۲

۱۷) مستور و پوشیده، ص ۴۷، ۰/۲۵
عجین و آمیخته، ص ۶۲، ۰/۲۵

۱۸ همه (۰.۲۵)، صفت مضافٌ‌الیه (۰.۲۵) آرزوی همه مردم رسم صحیح نمودار پیکانی (۰.۲۵)

۱۹ تنوری یا معطّر (۰/۲۵) صفتِ مضافٌ‌الیه (۰/۲۵)

۲۰ در جمله‌ی «الف» واژه‌ی «تخته» ممیز است (۰/۲۵) در حالی که در جمله‌ی «ب» واژه‌ی تخته هسته‌ی گروه اسمی است. (۰/۲۵)

۲۱ دو توپ پارچه (۰/۲۵) (۰/۲۵)

۲۲ جلد (۰/۲۵)

۲۳ دست: ممیز (۰/۲۵) پشمی: صفت صفت (۰/۲۵)

۲۴ الف) هم‌بستگی ب) شجاعانه

ج) این، صفت مضاف‌الیه دلاوران این سرزمین

۲۵ پنج توپ پارچه

۲۶ جامعه ⟵ مضاف‌الیهِ مضاف‌الیه فوق‌العاده ⟵ قید صفت

۲۷ لبه‌ی دیوار باغ

۲۸ کلاس ششم ⟵ صفت شمارشی ابتدایی ⟵ صفت بیانی

۲۹ فرسخ

۳۰ این دیوار این باغ

۳۱ تصویر جلد کتاب چنگی به‌دل نمی‌زند.
سفیدی ورق کاغذ در زیبایی نوشته مؤثر است.